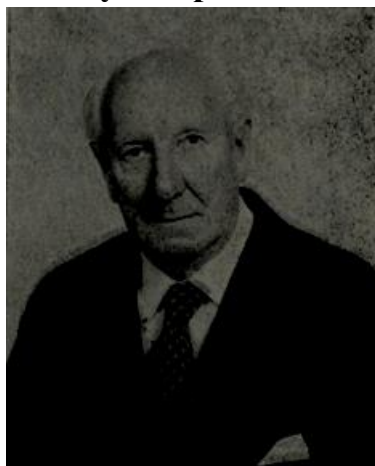

Bayer Lipót

1899. január 21-én Sopronban született a Fövényverem 1. sz. alatti házban Bayer Lipót soproni nyomdász, iparos családban (apja bádogossegéd volt). Elemi iskoláinak elvégzése után könyvkötőtanuló volt a Schwartz-könyvkereskedésben, majd a Piri és Székely nyomdában segédként, ill. a Röttig-Romwalter nyomdában könyvkötőként dolgozott.

A Monarchia haditengerészeti bázisának számító Polába vonultatták be 1917-ben. Megjárta Albániát és a hegyi tüzéreknel harcolt. Az első világháború után a bécsi Schrötter-céghez került, majd 1922-től végleges állást kapott a Röttig-Romwalter nyomdánál. 1932-ben három társával (Linka József, May Rudolf, Geracsek Henrik) tíz évre bérbe vették a Röttig-Romwalter nyomdát. A bérlők magukra vállalták az eladósodott nyomda adósságának törlesztését és továbbra is megjelentették az "Oedenburger Zeitung"-ot, a gazdapolgárok német nyelvű napilapját, melynek később Bayer Lipót lett a felelős kiadója. A nyomdában készültek el olyan kötetek, mint Heimler Károly Sopron topográfiája (1936), az Irodalmi Kör, a Városszépítő Egyesület kiadványai. Itt nyomtatták az első Soproni Szemlét 1937. május 15-én. A Sopron műemlékei (Belváros) című munka, az év egyik legszebb könyve volt. A nyomda színvonalas tevékenységének köszönhetően a soproni kiadványok országosan is ismertek lettek. Bayerék a város íróinak, költőinek indulását, műveik megjelenését is segítették.

Hillebrand György írta róla: „Tökéletességre törekedett, maximalista volt mind önmagával, mind a környezetével szemben. A nyomdászat minden ágában komoly irodalmat gyűjtött össze és valamennyit magáévá tette. Haláláig lépést tartott a technika fejlődésével. Nem lehetett szakmájával kapcsolatban olyan kérdést feltenni, amire ne válaszolt volna, és amit nem tudott volna alátámasztani. Alapszakmája a könyvkötés volt, amit művészi színvonalra fejlesztett. Műhelyének berendezése olyan gazdag volt, hogy nem jött zavarba, ha barokk, vagy ha éppen szecessziós stílusban kellett restaurálnia vagy újrakötnie egy könyvet. Méltó utódja és követője volt a nagyhírű soproni könyvkötőknek. Örömmel tanított és adta át tudását.”

Sokoldalúságának egyik jellemzője, hogy 1920-tól tagja volt a soproni „Dalfüzér” (Liederkranz) férfi

énekkarnak. A második világháború alatt a nyomda épülete többször is megsérült, újabb helyre költözött, 1949 decemberében államosították. Bayer Lipót a Nyomda NV-nál dolgozott tovább, majd létrehozta a Soproni Tűgyár dobozüzemét. Nyugdíjas évei alatt részletesen foglalkozott szakkönyvei feldolgozásával, megóvásával.

Bayer Lipót 1984. március 24-én hunyt el Sopronban. Szita Szabolcs nekrológiájában így emlékezett rá: „Poldi bácsi Sopron egy darabja volt. Szeretett szülőföldjén élénk figyelemmel kísért minden megőrzésre méltó régit, de minden újat is. Alakja feltűnt az ásatásoknál éppúgy, mint az új lakótelepeket jelző karcsú daruknál, a Soproni Ünnepi Hetek, a múzeumi és műemléki hónap megannyi kiállításán és rendezvényén. Közben észleleteit szóvátette, gyakran megoldásokat javasolt s nem sajnálta az időt egyes hivatali ígéretnek számon tartására sem.”

Irodalom:

Hillebrand György: Bayer Lipót (1899–1984 In: Soproni szemle 38. évf. 4. sz. (1984). p. 364-365.

Szita Szabolcs: Búcsú Bayer Lipóttól In: Soproni szemle 1984. 38. évf. 4. sz. p. 366-367.